

Özet: Özel öğretim kurumları ve etüt merkezleri ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin arasında bulunması gereken mesafe hakkında.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 7118846/622.02/E.116605
Konu : Mesafe

11/06/2020

... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) ... tarih ve .... sayılı yazınız,
b) Milli Eğitim Bakanlığının 17/04/2020 tarih ve E.6428849 sayılı yazısı.

İlgi (a) yazıyla; 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu kapsamına giren ürünlerin perakende satışının yapıldığı yerler ile örgün eğitim kurumları ve dershaneler arasında kapıdan kapıya en az yüz metre mesafenin bulunması zorunlu olduğundan bahisle bu kurumların yerine açıldığı belirtilen etüt merkezleri ve özel eğitim kurumları ile 4250 sayılı Kanun kapsamında olan ürünlerin perakende satışını yapan işletmeler arasında mesafe şartı bulunup bulunmadığına ilişkin Bakanlığımız görüşü sorulmaktadır.

Bilindiği üzere 8/6/1942 tarihli ve 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun 9 uncu maddesi “Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan satış belgesi almak isteyenlerin, öncelikle belediye veya il özel idaresinden iş yeri açma ruhsatı ya da Kültür ve Turizm Bakanlığında turizm belgesi almaları zorunludur. Tütün mamulü, etil alkol, metil alkol ve alkollü içki satmak isteyenlerin, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan satış belgesi almaları zorunludur. Belediye veya il özel idaresi, ruhsat vermeden önce, yetkili kolluk kuvvetinin görüşünü alır. Kolluk kuvveti görüşünü yedi gün içinde verir. **Bu Kanun kapsamına giren ürünlerin perakende veya açık olarak satışının yapıldığı yerler ile örgün eğitim kurumları ve dershaneler, öğrenci yurtları ve ibadethaneler arasında kapıdan kapıya en az yüz metre mesafenin bulunması zorunludur.** Bu fıkradaki mesafe şartı turizm belgeli işletmeler için uygulanmaz. Mesafe şartı, satış belgesinin verildiği tarih itibarıyla aranır. İkinci fıkradaki mesafe sınırları içerisindeki taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli yapılarda düzenlenecek süreli etkinlikler için Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunca açık alkollü içki sunum izni verilebilir.” hükmünü taşımaktadır.

Öte yandan 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası “Meyhane, kahvehane, kiraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin, okul binalarından kapıdan kapıya en az yüz metre uzaklıkta bulunması zorunludur. Özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ile okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumlarında bu zorunluluk aranmaz. Ancak, söz konusu özel öğretim kurumlarıyla yukarıda belirtilen türdeki iş yerleri aynı binada bulunamaz.” hükmünü ihtiva etmektedir.

Diğer taraftan 03/04/2004 tarih ve 25422 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Umuma Açık Yerler ve İçkili Yerler ile Resmî veya Özel Öğretim Kurumları Arasındaki Uzaklıkların Belirlenmesine Dair Yönetmeliğin 5 inci maddesi “Umuma açık yerler ve içkili yerler ile okul binaları arasında kapıdan kapıya en az 100 metre uzaklığın bulunması zorunludur. **Umuma açık yerler ve içkili yerler ile özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ve okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumlarının aynı binada bulunmaması zorunludur.**” hükmünü haizdir.

20/03/2012 tarih ve 28239 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (p) bendinde **özel öğretim kursu; kişilerin, Bakanlıkça belirlenmiş bilim gruplarına uygun eğitim ortamlarında, ortaöğretim seviyesinde ilgi ve isteklerine uygun**

Özet: Özel öğretim kurumları ve etüt merkezleri ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin arasında bulunması gereken mesafe hakkında.

öğretim programları doğrultusunda, bilgi, beceri, yetenek ve deneyimlerini geliştirdiği, serbest zamanlarını değerlendirdiği bir bilim grubunda eğitim veren özel öğretim kurumları şeklinde tarif edilmiştir.

18/05/2012 tarih ve 28296 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Kurumları Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinin (k) bendinde **kurum;** “Özel eğitim okulu ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi,” şeklinde,

(m) bendinde **özel eğitim okulu;** “Engelli bireylere hizmet veren, özel olarak yetiştirilmiş personelin bulunduğu, geliştirilmiş eğitim programlarının uygulandığı; özel eğitim anaokulu, ilkokulu, ortaokulu, meslek lisesi, mesleki eğitim merkezi (okulu) ve iş uygulama merkezini (okulu),” şeklinde,

(o) bendinde **özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi ise;** “Özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından yapılan eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunda destek eğitimine ihtiyacı olduğu belirlenen engelli bireylere destek eğitimi hizmeti veren özel öğretim kurumu,” şeklinde tanımlanmıştır.

07/01/2011 tarih ve 27808 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satışına ve Sunumuna İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesi “Tütün mamulleri ve alkollü içkilerin toptan ve perakende satışı ile açık alkollü içki satışı faaliyetlerinde bulunacak kişilerin, faaliyet türlerine göre aşağıdaki belgeleri almaları zorunludur:

a) Tütün mamullerinin perakende satışını yapabilmek için, tütün mamulü perakende satış belgesi.

b) Alkollü içkilerin perakende satışını yapabilmek için, alkollü içki perakende satış belgesi. (...) hükmünü,

10 uncu maddesinin beşinci fıkrası “Alkollü içkilerin perakende veya açık olarak satışının yapıldığı yerler ile örgün eğitim kurumları ve dershaneler, öğrenci yurtları ve ibadethaneler arasında kapıdan kapıya en az yüz metre mesafenin bulunması zorunludur. ” hükmünü haizdir.

Yine 10/08/2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi “Umuma açık istirahat ve eğlence yeri: Kişilerin tek tek veya toplu olarak eğlenmesi, dinlenmesi veya konaklaması için açılan otel, motel, pansiyon, kamping ve benzeri konaklama yerleri; gazino, pavyon, meyhane, bar, birahane, içkili lokanta, taverna ve benzeri içkili yerler; sinema, kahvehane ve kıraathaneler; kumar ve kazanç kastı olmamak şartıyla adı ne olursa olsun bilgi ve maharet artırıcı veya zeka geliştirici nitelikteki elektronik oyun alet ve makinelerinin, video ve televizyon oyunlarının içerisinde bulunduğu elektronik oyun yerleri; internet salonları, lunaparklar, sirkler ve benzeri yerleri, (...) ifade eder.” hükmünü,

5 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi “Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinden meyhane, bar, kahvehane, kıraathane, elektronik oyun merkezi ile açıkta alkollü içki satılan işyerlerinin okul, yurt, mabet bina ve tesislerine mevzuatın öngördüğü uzaklıkta bulunması,” hükmünü,

32 nci maddesinin altıncı fıkrası “Meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri, internet salonu gibi umuma açık yerler ile **alkollü içkilerin açık olarak satışının yapıldığı yerlerin; örgün eğitim kurumları, özel öğretim kursları, yükseköğretim hariç öğrenci yurtları ile anaokullarından, kapıdan kapıya en az yüz metre uzaklıkta bulunması zorunludur. Özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ile okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumları için bu zorunluluk aranmaz. Ancak söz konusu özel öğretim kurumlarıyla yukarıda belirtilen türdeki işyerleri aynı binada bulunamaz.**” hükmünü,

34 üncü maddesinin birinci fıkrası “Meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin açılmasına izin

Özet: Özel öğretim kurumları ve etüt merkezleri ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin arasında bulunması gereken mesafe hakkında.

verilirken mesafe ölçümünde, bina ve tesislerin varsa bahçe kapıları, yoksa bina kapıları; kapıların birden fazla olması durumunda en yakını esas alınır. Yüz metre uzaklığın ölçümünde, mevcut cadde ve sokaklar üzerinden yaya yolu kullanılarak, yaya kurallarına göre gidilebilecek en kısa mesafe dikkate alınır. Bu tür yerlerin açılmasına izin verilirken, o yerin en az yüz metre civarında okul bulunup bulunmadığının yanı sıra bu işyerlerinin özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ve okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumları ile aynı binada olup olmadığı ve içkili yer bölgesinde bulunup bulunmadığı yetkili idarelerce tespit edilir.” hükmünü ihtiva etmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünden alınan ilgi (b) yazıda ise, **“Öğrenci Etüt Eğitim Merkezleri; 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği ve Özel Öğretim Kurumları Standartlar Yönergesinde belirtilen hükümler doğrultusunda açılmış olan kurumlar olup, 687 sayılı KHK’nın 6 ncı Maddesi gereği 5580 sayılı Kanuna eklenen Geçici 5 inci madde çerçevesinde 01/08/2017 tarihi itibariyle söz konusu öğrenci etüt eğitim merkezlerinin faaliyetine son verilmiştir. Özel öğretim kursları ise: “Kişilerin, Bakanlıkça belirlenmiş bilim gruplarına uygun eğitim ortamlarında, ortaöğretim seviyesinde ilgi ve isteklerine uygun öğretim programları doğrultusunda, bilgi, beceri, yetenek ve deneyimlerini geliştirdiği, serbest zamanlarını değerlendirdiği bir bilim grubunda eğitim veren özel öğretim kurumlarını,” olarak eğitim faaliyetine devam etmektedir.”** denilmektedir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri çerçevesinde;

- 1) 4250 sayılı Kanun kapsamına giren ürünlerin (etil alkol, metil alkol ve alkollü içki) perakende veya açık olarak satışının yapıldığı yerler ile örgün eğitim kurumları, dershaneler, öğrenci yurtları ve ibadethaneler arasında kapıdan kapıya en az yüz metre mesafe bulunması gerektiği,
- 2) İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik kapsamında da meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri, internet salonu gibi umuma açık yerler ile alkollü içkilerin açık olarak satışının yapıldığı yerlerin; örgün eğitim kurumları, özel öğretim kursları, yükseköğretim hariç öğrenci yurtları ile anaokullarından, kapıdan kapıya en az yüz metre uzaklıkta bulunmasının zorunlu olduğu,
- 3) Özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ile okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumları mesafe sınırlamasının bulunmadığı ancak, söz konusu özel öğretim kurumlarıyla yukarıda belirtilen türdeki işyerlerinin aynı binada bulunamayacağı,
- 4) Öğrenci etüt eğitim merkezlerinin de 687 Kanun Hükmünde Kararname kapsamında faaliyetlerine son verildiğinden, etüt eğitim merkezi adı altına eğitim kurumu açılmasının mümkün olmadığı,

Değerlendirilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür